

P A R A M A R I B O.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, 18 Mei. Heden is, op de Gasthuisvelden alhier het doodvonnis ten uitvoer gebragt tegen eenen fuselier der 2de afdeeling infanterie, die, wegens poging tot desertie, met geladen geweer van zijnen post, door den permanenten krijgsraad, bij het leger te velde, tot de straf van den kogel verwezen was. Ziet hier eenige omstandigheden, welke zijne misdaad vergezeld hebben: Hij behoorde tot den post aan het Ladderkasteeltje, bij Galder, toen hij 's nachts, op eene der uiterste voorposten op schildwacht staande, met geweer en wapens zijnen post verliet om tot den vijand over te loopen. Na eenigen tijd in het veld te hebben rondgedwaald, stoot hij op een' onzer op schildwacht staande schutters, die tot eene andere wacht behoort en door hem als Belg beschouwd wordt, waarom hij deszelfs aanroep met: *vivent les Belges* beantwoordt. De schutter zijne dwaling en zijn trouwloos opzet bespeurende, laat hem in den waan en weet hem, die als Zwitser zeker ook weinig onderscheid tusschen den Vlaamschen en Hollandschen tongval kende, zoo lang in zijn verkeerd denkbeeld te houden, tot hij afgelost zijnde, met hem aan zijne wacht kwam, alwaar men hem in arrest houdt.

Mogt dit voorbeeld anderen weerhouden, van zich aan dergelijke misdaden schuldig te maken, en eenen eed te breken, die door de meesten hunner vrijwillig aangegaan is, en alzo de misdaad van desertie bij ons leger eene geheel onbekende misdaad worden; want alhoewel dit wanbedrijf bij ons leger nog al niet zeer dikwijls gepleegd wordt. gelooven wij toch, dat er weinige korpsen bij de armee staan, die zich, even als het 2de marsch-bataljon van de 2de afdeeling infanterie, beroemen kunnen, sedert de Belgen uit hunne geleiden geschift zijn, geen eene desertie gehad te hebben, maar geen bataljon onzer nationale infanterie tellen ook, naar wij meenen, minder vreemdelingen in zijne geleiden.

's GRAVENHAGE, 17 Mei. In de antwoorden van de regering op de aanmerkingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betrekkelijk de begrootingswetten, leest men, onder anderen, ook nog het volgende:

Aan den generaal der infanterie baron de Constant Villars is het pensioen toegekend.

Aan de generaal-majors graaf van Bijlandt, Hauthier en Aberson is, in afwachting van verdere beslissing te hunnen aanzien, twee derden van het activiteits-traktement toegekend.

De luitenant generaals, kommandanten van divisien bij het leger te velde, of opperbevelhebbers in vestingen, de citadel van Antwerpen daar onder begrepen, genieten als tafelgeld ieder eene som van f300 's maands.

De generaal-majors, kommandanten van brigades bij het leger te velde, of opperbevelhebbers in vestingen ieder f150 's maands.

De kolonels, welke tot kommandanten van brigades bij het leger te velde zijn benoemd, insgelijks f150 's maands.

De buitenlandsche werving, hoewel zeker in meer dan één opzigt, eene zeer nadeelige eenige buitengewone kosten veroorzakende, schijnt evenwel, in het welbegrepen belang van de ingezetenen des lands, te moeten worden aangehouden.

Voor de armee heeft men er voornamelijk dit voordeel mede beoogd, dat daardoor een aantal geoevende soldaten in de geleiden werden gebragt, daar men wel uitdrukkelijk heeft voorgeschreven, zich er vooral op toe te leggen, om de zoodanigen aan te nemen, die reeds bevorens gediend hadden. Hierdoor moesten de korpsen derhalve bij het groot aantal ongeoevende miliciens eene belangrijke aanwinst verkrijgen. Maar bij de tegenwoordige omstandigheden, bij het ten verleden jare onverwachts oproepen van al de miliciens van 1830, aanvankelijk in reserve gesteld: bij de nieuwe ligting van dit jaar, bij het in werkelijke dienst stellen van den 1sten ban der schutterijen, kon de binnenlandsche vrijwillige werving wel geene zeer groote resultaten aanbieden. De wetten op de nationale milicie brengen intusschen mede, dat, zoo het aantal vrijwilligers bij de korpsen niet voltallig is, het in deze, aan de formatie ontbrekende, ook door de ligtingen van de milicie moet worden aangevuld; en zoo men derhalve in de buitengewone omstandigheden, waarin de staat verkeert, ook niet tot eenen buitengewonen maatregel in dit opzigt ware overgegaan, moest van zelve de ligting voor de milicie nogal meer bezwarend worden.

De som f400,000, voor het fonds tot aanmoediging der nationale nijverheid, heeft aanleiding tot bedenkingen opgeleverd, en er is bepaaldelijk het verlangen te kennen gegeven, dat dit fonds ook in het bijzonder dienstbaar worde gemaakt tot het bevorderen der ontginning van onbebouwde gronden, waarvan verscheidene provincien eene zeer groote uitgestrektheid opleveren.

De onderstelling, waarvan men uitgaat, dat de regering met allen ernst bedacht is op een middel, om den lust tot het ontginnen der onbebouwde gronden op te wekken, is zeer gegrond, dewijl het gouvernement zich werkelijk met het opsporen van die middelen bezig houdt, en de hoop voedt, den uitslag dier overwegingen, in de eerst volgende zitting van de Staten-Generaal, tot een onderwerp van deliberation te zullen kunnen maken.

Bij die gelegenheid zal met kennis van zaken kunnen onderzocht en beslist worden, of het uitloven van premien uit het fonds voor de nationale nijverheid onder de doeltreffende middelen tot bereiking van het oogmerk zal behooren te worden opgenomen.

Voorts wordt te regt in twijfel getrokken, of het geschikte tijdstip wel reeds daar is, om aan de Staten-Generaal al die inlichtingen nopens dat fonds te geven, welke zouden kunnen strekken om deszelfs waren staat geheel open te leggen. Intusschen verklaart het gouvernement zich van nu af bereid, om alle openingen te geven, welke te dien aanzien mogten worden verlangd, zoodra zulks zal kunnen geschieden, zonder daardoor de belangen van het fonds zelf te verkorten.

Er wordt vermeend, dat het verleen van premien zich niet verder behoort uit te strekken dan tot reederijen, visscherijen en landbouw, gevolgelijk niet tot fabrieken en trafijken, en dat de voorgestelde som van f400,000 in evenredigheid behoort te worden verminderd, en er wordt beweerd, dat premien of voorschotten aan fabrieken,

in meer dan één opzigt, eene zeer nadeelige werking doen, en dat het uit dien hoofde raadzamer is, die takken van nijverheid aan derzelver natuurlijken gang over te laten, dan door middelen van dien aard uit te breiden.

Het is misschien ontijdig, om zich thans in een opzettelijk onderzoek van het gegrunde of ongegrunde dezer stelling in te laten, vernits, welke slotsom men ook uit zoodanig onderzoek zoude mogen trekken, dezelve op de tegenwoordige begrooting niet van invloed zoude kunnen zijn, en desniettemin de onderwerpelijke som tot het voorgestelde bedrag zoude behooren te blijven uitgetrokken.

— Uit MENTZ schrijft men: Ons staats bestuur heeft den ingezetenen verwittigd, dat het garnizoen dezer plaats tot 14.000 man vermeerderd zal worden, en reeds, van aanstaanden maandag af aan, kolonnes van 8 a 900 man achtereenvolgend zullen binnenrukken, die, bij gebreke van genoegzame kazernen, voor een gedeelte bij de burgers zullen worden gehuistvest.

M E N G E L I N G E N.

MENSCHKUNDIGE AANMERKINGEN.

1. **W**aarom is het veinzen onder de menschen zoo algemeen? omdat de meeste menschen niet *weten* willen, hoe zij zelve bestaan en denken, — niet *hooren* willen, hoe anderen over hen denken; — en niet *zeggen* willen, hetgeen zij ongaarne zouden hooren dat hun gezegd wierd. De veinzerij is derhalve eene soort van algemeene *maskerade* in de maatschappij, met bewilliging van beide de partijen, die er zich jegens elkander van bedienen, tot hulsel van wederzijdsche gebreken aangenomen, doch waardoor niemand zich bedriegen laat; dan onnozelen en — mal verliefden.

2. Wantrouwen is noodzakelijk in de wereld, zoo als die thans bestaat. Maar men moet daarbij drie dingen in acht nemen: dat men zoo wel zichzelf als anderen wantrouwe; dat men de gronden van zijn opgevat wantrouwen onderzoeken met die zelfde onzijdigheid, alsof men zelf de mistrouwde ware; en dat men den verdachten zijn wantrouwen niet doe bemerken. Anders oordeelt men partijdig, wordt een menschenhater, duldeloos in de samenleving, en tevens belagchelijk, omdat men, bedrog vermedende, het bedrog meer en meer uitlokt.

3. Op het gelaat van meest alle menschen ligt een waas van somberheid en misnoegen verspreid, vooral in oogenblikken van afgetrokkenheid en eenzaam nadenken. Dit is een bewijs, dat de meeste stervelingen of met zichzelf en hun lot, of met anderen en derzelver lot, niet tevreden zijn.

4. Ieder meent, dat er lieden zijn, wier stand beter is, dan de zijne. Intusschen verwisselt men zelden van stand of staat, zonder naberoew, omdat men zijne kwellingen daardoor vermeerderd vindt. Wat leert ons dit? Dat wij de dingen op eenen afstand doorgaans niet juist zien of erkennen, zoo als zij eigenlijk zijn; dat ieder staat zijn evenwigt van genoeg en ongenoegen heeft; en dat, met weinige uitzonderingen, het oude spreekwoord eene nuttige waarheid bevat: *Schoenmaker! houd u bij uw leest!*

5. Weinige menschen kunnen dulden, dat men hen, zelfs niet op de bescheidenste wijze, berispe. Dit is het uitwerksel eener diepe en voor het eigen ik onmiskenbare overtuiging, dat men zelf gebrekkig is, en een ander niet zonder gebreken. Overdrevenc eigenliefde daargelaten, levert dit verschijnsel derhalve een menschkundig bewijs op voor de onvolkomenheid onzer natuur. Zij, die zeggen, gaarne bestraft te worden, zijn niet te vertrouwen, want, of zij wanen, of zij reinzen, volmaakter te zijn dan anderen.

6. *Het gelaat bedriegt, en het gelaat is de tolk der ziel.* Deze spreken schijnen te strijden, en echter zijn zij beide even waarachtig. Het gelaat bedriegt, of poogt ons vaak te bedriegen, omdat het, buiten kunstdwang, de tolk der ziel is; maar die dwang misleidt alleen den onopmerkzamen, want zelfs in het oogenblik der gewaande misleiding, is dezelve voor den oplettenden waarnemer op het gelaat leesbaar, en dus blijft een bedriegelijk gelaat even zeer de tolk der ziel, als het oprechtste zulks is.

7. *De hoogmoed is een kled,* zegt JESUS SIRACH, *dat niet voor den mensch gemaakt is.* De man had gelijk, en ieder sterveling is daarvan voor zichzelf zoo diep overtuigd, dat, hoe meer hij zich boven verheffen wil, hij des te sterker zijne eigene nietigheid voor zich zelve gevoelt. Hij moge dit gevoel voor anderen pogen te verbergen, maar het doordringend oog des menschenkenners ontdekt het ligtelijk. De hoogmoed is een gazen bekleedsel, daarde oude plunje van menschelijke gebreken aan alle kanten doorheen schijnt.

8. Bevalligheid en schoonheid gaan bij den mensch zelden met wijsheid gepaard. De schranderste vrouwen zijn doorgaans het minst bekoorlijk voor onze zinnelijkheid. Mannen van eene fraaije gestalte, en van een aanminnig gelaat, bezitten zelden meer dan een alledaagsch verstand; daar integendeel de stroeve letterblokker, (want, dit is natuurlijk), maar ook de beschaafd verlichte man, de wereldwijze, veelal minder uitwendig schoons, vaak een onbevallig voorkomen heeft. Zou natuur hierin hare onzijdigheid bij het uitdeelen der natuurgaven hebben willen betoonen? — Zouden Minerva en Venus zich onderling niet verdragen kunnen? — Ook deze regel intuschen heeft zijne uitzonderingen.

EDICTALE CITATIE.

De Exploiteur bij den *Hof van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende Crediteuren van de navolgende personen, als:

Van BENJAMIN HAUKEs, wegens het provenue van op den 12 November 1830, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia of Combé*, La. A. No. 124.

Van den Boedel nu wijlen de Weduwe IK. DE MOZES FERNANDES, geboren DE CAMPOS, wegens het provenue van op den 10 December 1830, bij Executie verkocht Huis en Erf, verdeeld in twee kamers, aan de *Gravenstraat*, La. C. No. 30.

Van den Boedel JACOB DE ABRAHAM BUENO DE MESQUITA, wegens het provenue van op den 4 Februarij 1831, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de *Heilige Weg*, bekend onder La. C. No. 5.

Van ROZA GOMPERTS, Weduwe JACOB SANCHES, wegens het provenue van op den 4 Februarij 1831, bij Executie verkocht Huis en Erf, op den hoek van de *Heeren- en Klipsteenestraten*, La. C. No. 51.

En zulks om te compareren ofte gemagtigden te zenden, ter *præ et concurrentie* rolle van den *Hof van Civile en Criminele Justitie* dezer Kolonie, welke

gehouden zal worden op den 19 Augustus 1831, en aldaar te zien dienen van relaas en bijlagen, voorts hunne sustenuen van *præ et concurrentie* op te geven; en met den Impetrant voort te procederen, als naar stijl.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo*, den 22sten Julij 1831.

De Exploiteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTISSEMENTEN.

AANBESTEDING.

De Administrateurs der Troepen binnen deze Kolonie, zullen onder approbatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, aan den minst inschrijvenden aanbesteden, de leverantie van: 369 paar Militaire *SCHIOENEN*.

De inschrijvings-biljetten, benevens de monsters, zullen tot Dingsdag den 26sten dezer, ten huize van den ondergeteekende, binnen het Fortres *Zeelandia*, worden ingewacht.

Paramaribo, 22 Julij 1831.
C. F. VAN CASTEREN,
1ste Luit. Kwartierm.

TRANSPORTEN.

Den 5den Julij 1831. De Wed. CASPER HARMS, aan MARIANA PISENSKY, geboren JUDEA, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. D. No. 486.

» 11den. Dn. NASSY, aan JOHAN PETRONELLA WIJS, voor hare Kinderen, van de helfte van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de Voorstad *Zeelandia*, aan de *Groote Rijweg*, onder wijk La. A. No. 4.

» 12den. De Wed. MUNNICKHUIZEN, aan A. HARRIS, van het Huis en Erf, aan de *Klipsteenstraat*, La. C. No. 15.

» 18. JAN SCHOBBE, aan P. VAN LEEUWEN, van het Huis en Erf, aan de *Noorder- of Korte Kerkstraat*, La. B. No. 175.

Idem. VENDUMEESTER, aan JOSEPH EMANUELS, van een Huis en Erf, aan de *Wagenwegstraat*, La. D. No. 79.

Idem. JOSEPH EMANUELS, aan J. M. KLEIN, van een Huis en Erf, met deszelfs Zijgebouwen, aan de *Wagenwegstraat*, La. D. No. 79.

Idem. J. B. WURB, aan Sn. JOHs. van JUDA, ROZA van JUDA, ESTHER van JUDA, SOPHETJE van JUDA, en WEESMEESTEREN dezer Kolonie, voor de minderjarige JANIE van JUDA, van een Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, aan de *Combé Rijweg*, La. A. No. 10.

» 20. EXPLOICTEUR bij het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, aan M. J. POLAK, van het Huis en Erf, aan de *Keizersstraat*, La. A. No. 38.

Idem. M. J. POLAK, aan B. GUILLMIN, van het Erf, aan de *Keizersstraat*, La. A. No. 38.

HYPOTHEEK.

Den 19den. ALEX. ELEAZER SALOMONS, Eerste Hypotheek, ten behoeven P. VAN ESCH qq. Mr. A. VAN ESCH, op de Plantagie *Schaapstede*, en daaraan behorende Slaven, enz., gelegen aan de rivier *beneden Commewijne*.

Paramaribo, 23 Julij, 1831.
WENTHOLT,
Secretaris.

Wordt bij *publieke inschrijving*, te koop aangeboden, de producten van de volgende Effecten, voor het $\frac{1}{2}$ aandeel Boedel S. ABENDANON, als:

17 vaten SUIKER, van de *Plantaadje de Drie Gebroeders*.

6 vaten SUIKER, van de *Plantaadje la Simplicité*;

voor rekening en risico van den koper of koopers, om binnen den tijd van acht dagen, van voormelde Effecten te worden afgehaald.

De inschrijvings-biljetten zullen ter griffie van het *Hof van Civile en Criminele Justitie* worden aangenomen tot HEDEN den 23sten dezer, des middags ten 12 uren, en welke door Heeren Gecommitteerde Raden, Maandag daarop volgende, zullen worden geopend.

Paramaribo, 23 Julij 1831.

SALOMON DE LA PARRA,
Sequester c. s.

Door den Vendumeester M. A. KEIJSER, zal over zes weken, dag en datum nader te bepalen, op Vendu worden verkocht: Het *HUIS* en *ERF*, gesitueerd aan de *Gravenstraat*, bekend onder Wijk D. No. 29.

De bewijzen van eigendom, benevens de koop-conditie, zullen in tijds, ten huize van den Vendumeester ter *visie* liggen.

Intmiddels is hetzelfde Huis en Erf, *uit de Hand te koop*.

Paramaribo, 22 Julij, 1831.

J. D. FABER.

Op Maandag Avond, den 25sten Julij e. k., ten 7 uren, *BALLOTAGE* in de *SURINAAMSCHESOCIETEIT*.

Kapt. H. K. RUIJL, voerrende het Schip *Noord-Holland*, zal *ultimo* dezer, zijnen Brievenzak sluiten en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, 19 Julij 1831.

Kapt. J. N. KLINT, voerrende het Schip *Wilhelmina*, zal den 13den Augustus e. k., zijnen Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, 19 Julij 1831.

Kapitein R. TIEBES, voerrende het snelzeilend gekoperde Fregat-Schip *de jonge Lodewijk Antonie*, zal den 15den der maand Augustus e. k., deszelfs Brievenzak sluiten, en de terugreize naar *Amsterdam* aannemen.

Verzoekt de respectieve inladers, hunne Producten vroegtijdig te willen laten aan Boord bezorgen.

Paramaribo, 21 Julij 1831.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, de Nd. Am. Brik Jane, Kapt. B. FOSTER, van Gloucester.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, het Schip de *Snelheid*, Kapt. CLAUSS WESSELS, naar Amsterdam, visa Nickerie; lading: 102 vaten Suiker.

UITGEZEILD.

Den 20sten, Z. M. Brik van Oorlog *DE COURIER*, Kapt. Komml. J. VAN STRAATEN, naar Caienne.

Ter Drukkerij van Gezusters SERRES.